

УДК 811.161.2'373.23

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/66-1-16>**Інна АПОНЕНКО,***orcid.org/0000-0003-1682-4218*

кандидат філологічних наук,

старший викладач кафедри мовної підготовки та гуманітарних наук

Дніпровського державного медичного університету

(Дніпро, Україна) *innaaponenko738@gmail.com*

СЕМАНТИКО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЕТОНІМІВ У ЦИКЛІ «БУЗИНОВИЙ ЦАР» ЛІНИ КОСТЕНКО

Мистецьке освоєння фольклорної спадщини, а саме казкового епосу, привносить у літературу найголовнішу її ідею – ідею непереможності добра й правди. Означена ідея яскраво втілена в циклі «Бузиновий цар» Ліни Костенко, який написаний у жанрі літературних віршованих казок-мініатюр.

Ліна Костенко формує власну манеру казкового письма, що виявляється в художньому вдосконаленні традиційних фольклорних мотивів, розвитку нових естетичних принципів, засобів художнього зображення дійсності, вжитку власних назв. Метою статті є аналіз ономастичного простору циклу, його семантико-стилістичне наповнення та особливості функціонування поетонімів.

Казкове царство зображено у всіх творах «Бузинового царя», його головними персонажами, як і в багатьох народних казках, виступають діти, представники фауни та флори, чарівні казкові герої, однак не всі вони наділені власними іменами. Що стосується ономастичного простору циклу, то в ньому представлено п'ять найменувань персонажів та два топоніми. Найчастіше ж поетеса вживає апелятиви (апелятивне позначення персонажа за законами функціонування художнього твору стає контекстуальним антропонімом (Ю. О. Карпенко)): вони називають безіменних персонажів оповіді й таким чином допомагають створити цілісну картину зображуваного.

Цикл «Бузиновий цар» присвячений юному читачу, цей ефект досягається онімною грою й добором ужитих поетонімів і топонімів: казково-традиційних (Дід Мороз, Баба-Яга), оказіональних (баба Віхола, дід Ревило, Бузиновий цар), стилістично та експресивно забарвлених (Бабуся-Ягуся), інколи й з вказівкою на локації України та світу (Африка, Дніпро). Окрім того, казковим поетонімам Ліни Костенко притаманна поліфункціональність, у циклі представлені такі функції власних імен: номінативна, ритмічна, експресивна, алюзійна, хронотопічна, семантико-стилістична функції.

Ключові слова: поетонім, власна назва, топонім, онімна гра, апелятив, казка.

Inna APONENKO,*orcid.org/0000-0003-1682-4218*

Ph. D. in Philology,

Senior Lecturer at the Language Preparation and Humanities Department

Dnipro State Medical University

(Dnipro, Ukraine) *innaaponenko738@gmail.com*

SEMANTIC AND STYLISTIC PECULIARITIES OF THE POETONYMS IN LINA KOSTENKO'S "ELDER KING" CYCLE

Artistic development of folklore heritage, namely fairy tale epic, brings to the literature its the most important idea of good and truth invincibility. The idea denoted is vividly embodied in Lina Kostenko's "Elder King" cycle, which is written in the genre of poetic miniature fairy tales.

Lina Kostenko forms her own style of fairy tale writing, which is manifested in the artistic improvement of traditional folk motives, the development of new aesthetic principles, means of artistic representation of reality and the use of proper names. The purpose of the article is to analyze the onomastic space of the cycle, its semantic and stylistic content and the peculiarities of the poetonims functioning.

The fairy tale kingdom is depicted in all of the works of "Elder King", its main characters, as in many folk tales, are children, representatives of fauna and flora, magical fairy tale heroes, but not all of them are given their own names. As for the onomastic space of the cycle, it contains five character names and two toponyms. Most often, the poetess uses appellatives (appellative designation of a character, according to the laws of a work of art functioning, becomes a contextual anthroponym (Yu. O. Karpenko)): they denominate nameless characters of the story and thus help to create an integral picture of the depicted.

The cycle "Elder King" is dedicated to the young reader, this effect is achieved by the onym game and the selection of poetonims and toponyms used: fairytale and traditional (Did Moroz, Baba-Yaha), occasional (baba Vikhola, did Revylo,

Buzynovyi tsar), stylistically and expressively colored (*Babusia-Yahusia*), sometimes with an indication of locations in Ukraine and around the world (*Africa, Dnipro*). In addition, Lina Kostenko's fabulous poetonyms are characterized by polyfunctionality; the following functions of proper names are represented in the cycle: nominative, rhythmic, expressive, allusive, chronotopic, semantic and stylistic.

Key words: poetonym, proper name, toponym, onym game, appellative, fairy tale.

Постановка проблеми. Фольклорні і, зокрема, казкові сюжети, мотиви, образи, жанрово-стильові форми завжди збагачували літературну творчість, адже літературна казка порівняно молодий жанр. Вона пройшла складний шлях розвитку: від переказу народних казок до фантастичних феєрій та казок-п'єс, ліричних мініатюр і великих поетичних казкових творів. Дослідники констатують розгалуження літературних казок на художні перекази народних сюжетів, казки за фольклорними мотивами і власне авторські казки, в яких реалізуються основні закони жанру без запозичення фольклорних сюжетів і образів. Поетичні казки – особливий різновид, на які звернула свою увагу й Ліна Костенко.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ліна Костенко – найвидатніша національна поетеса сучасності і за світосприйняттям, і за тематикою та проблематикою творів. Звичайно ж творчість поетеси неодноразово була об'єктом досліджень українських мовознавців і літераторів.

При вивченні доробку Ліни Костенко наголошувалося на проблематиці її творів, специфіці творення образів, багатстві художніх засобів тощо (В. С. Брюховецький «Ліна Костенко: Нарис творчості», С. О. Дячок «Інтертекст у поезії Ліни Костенко», В. П. Саєнко «Поезія Ліни Костенко: традиція, контекст, художня своєрідність: монографія», Т. В. Філат «Традиції української народної та літературної казок у «Бузиновому царі» Ліни Костенко» та ін.). Вивченню ономастичного простору поезій Ліни Василівни Костенко присвячено чимало робіт Ю. О. Карпенка («Про літературну ономастику: міркування на базі твору Ліни Костенко «Коротко – як діагноз»» та ін.) та М. Р. Мельник («Ономастика творів Ліни Костенко», «Функційне навантаження онімкону в поезії Ліни Костенко», «Функції антропонімів і топонімів у збірці «Вибране» Ліни Костенко» та ін.), статті В. М. Калінкіна і Ю. В. Лінницької.

Утім вивчення ономастичного простору казкового циклу «Бузиновий цар» авторки не проводилося. **Метою статті** є аналіз власних імен персонажів і топонімів циклу, їх склад, структура, особливості семантико-стилістичного наповнення та функціонування.

Виклад основного матеріалу. Своєрідної трансформації зазнає у творчості Ліни Костенко фольклор. Якщо перші поетичні збірки поетеси

характеризуються досить активним зверненням до народного віршування, передусім у ліро-епосі («Казка про Мару», «Мандрівки серця»), то надалі зв'язки з фольклорною творчістю, на думку С. О. Дячок, зводяться до окремих стилізацій, роль яких, однак, є значною і завжди мотивується певним художнім завданням (Дячок, 2019: 167).

У 1987 році виходить друком збірка творів для дітей «Бузиновий цар» Ліни Костенко. Вітаючи вихід збірки, літературна критика відзначила «глибоку справжність віршів» (Г. Кирпа), «дивосвіт слова» (І. Ільєнко). «Високою поезією» назвав вірші цієї збірки В. Брюховецький. І тут постає питання: ці твори – вірші чи поетичні казки? Т. В. Філат зазначає, що «Бузиновий цар» – «цикл ліричних поезій поетеси, можна розглядати як оригінальний жанр, який не має аналогів ні в українській, ні у світовій літературі» (Філат, 2022: 483). Чи можна їх назвати циклом літературних віршованих казкових мініатюр або визначити як поетичні літературні казки, ліричні вірші у прозі, поезії, як вони названі у збірці, чи якимось інакше? Т. В. Філат пише: «протириччя тут немає, бо літературознавці констатують, що «літературна казка об'єднувала чарівні, побутові, авантюрні твори, набувала героїчного, ліричного, гумористичного, сатиричного, філософського пафосу, увібрала особливості інших жанрів: поеми, новели, повісті, притчі, п'єси, пародії, абсурду, фантастики тощо» (Ковалів, 2007; 568). Ця дефініція повністю відповідає «Бузиновому царю» Ліни Костенко» (Філат, 2022: 483).

З огляду на юний вік читача, як зазначають А. Л. Матчук і С. Н. Грипич, Ліна Костенко обирає в «Бузиновому царі» провідною темою опис краси життя рідної Землі у різні пори року, яку вміло спрямовує у виховне русло, паралельно влітаючи у світ казки і спрямовуючи (інколи) у філософський аспект (Матчук, Грипич, 2003: 6). Ідея в основу циклу покласти календарний рік застосовувалась, наприклад, ще в літературних казках письменників XIX ст.: збірка казок побудована О. М. Ремезовим як подорож порами року, за Сонцем – звідси й була дана назва циклу «Пібсолонь» (Апоненко, 2014: 9). Отже, за словами В. Брюховецького, не випадково й «Бузиновий цар» Ліни Костенко побудовано як одвічний колообіг природи (Брюховецький, 1990: 261).

Саме казкове царство зображено у всіх творах «Бузинового царя», його головними персонажами, як і в багатьох народних казках, виступають діти, представники фауни та флори, чарівні казкові герої, однак не всі вони наділені власними іменами.

Що стосується ономастичного простору циклу, то в ньому представлено п'ять найменувань персонажів та два топоніми. Найчастіше ж поетеса вживає апелятиви: вони називають безіменних персонажів оповіді й таким чином допомагають створити цілісну картину зображуваного.

Структура власних імен казок характеризується одночленими та двочленими конструкціями:

1. Одночленні назви:

1.1. окаяональні імена: *Ревило, Віхола*;

1.2. макротопонім: *Африка*;

1.3. гідронім: *Дніпро*;

1.4. апелятивні назви: *дівчатко, хлоп'я, дідок, пряля, баба; вишня, верба, місяць, пароплав; котик, мурашка, білка, шпак* та ін.

2. Двочленні назви:

2.1. субстантивні словосполучення: *Баба-Яга, Дід Мороз*;

2.2. атрибутивне словосполучення: *Бузиновий цар*.

Ліна Костенко наближує свої твори у збірці «Бузиновий цар» до чарівних казок, тим самим ґрунтуючись на образах і поетонімах фольклору.

Так, у казковій мініатюрі «Бабуся-Ягуся» представлений відповідний поетонім:

Сьогодні ця паличка буде чарівна.

Це жаба не проста, це жаба – царівна.

Он котик-воркотик, он *Баба-Яга*

між добрих людей на мітлі сновига («Бабуся-Ягуся») (Костенко, 1987: 4).

Поетонім *Баба-Яга* одразу визиває в юного читача асоціації з чарівними казками та їхніми персонажами. *Баба-Яга*, як пише Михайло Грушевський, образ, «широко розповсюднений в слов'янським фольклорі; її ім'я виводять з *ang*, лит. *angis* – гадина, наше Аж; отже, се жіноча паралель до змія-самця. В билинним циклі про Добриню є епізод бою з «ягою-бабою», аналогічний з боєм його з змієм. Але сей старий образ ослаб, і вже в словнику Беринди в формі «язя» (що живе і досі в Зах. Україні) се слово виступає як рівнозначне з «чарівницею». В сучасній казці вона – лиха баба, особливо небезпечна для дітей, котрих хоче поїдати, але ті різними способами рятуються від неї або її обдурюють. Найбільш популярний варіант – казка про Івасика (Теле-сика) і Бабу-ягу...» (Грушевський, 1993).

У казці зафіксована й інша форма імені – *Бабуся-Ягуся*, утворена за допомогою зменшувально-пестливого суфікса *-ус-*, що вза-

галі не є характерним для найменування *Баба-Яга* у фольклорі. Однак поетонім представлений у мовленні дитини, тому його конотація позитивна, вона надає стилістичну оцінку персонажа:

Одне ж бо дівчатко, як біле гуся,

сказало їй раптом: – *Бабуся-Ягуся* («Бабуся-Ягуся») (Костенко, 1987: 4).

Але поетеса застерігає дитину від надмірної довірливості: зло, на жаль, співіснує з добром, і це слід пам'ятати (Мовчун, 2020), що підкреслюється в тексті та фіксується у вигляді форми поетоніму *Яга* (не *Ягуся*):

А баба як тупне на нього ногою!..

Ото, щоб *Ягу* називало *Ягою* («Бабуся-Ягуся») (Костенко, 1987: 4).

Адже *Баба-Яга* в казкових текстах може бути як доброю помічницею героя, так і супротивником, негативним, злим і хитрим персонажем.

Як зазначалось, цикл Ліни Костенко «Бузиновий цар» побудований за порами року. Так, серед творів, присвячених зимі, лише у двох («Заячий карнавал», «Баба Віхола») представлені й типові «зимові» персонажі з відповідними казковими поетонімами:

Зорі світять на ялинці.

Дід Мороз приніс гостинці («Заячий карнавал») (Костенко, 1987: 13).

Існує міф, що *Дід Мороз* – це перевтілення слов'янського Бога Морока: повелителя зими та холоду, якого завжди пригощали оладками, киселем, печивом та сердечно просили не губити посіви та худобу. Здавна цей старець мав багато імен: *Морозко, Карачун, Тріскун, Позвізд, Дядо Коледа* тощо. Наприкінці ХІХ ст. його називали *Різдвяний старець* або *Ялинковий дід*. У ХХ ст. під впливом СРСР починають зникати різдвяні персонажі (*Святий Миколай, Санта-Клаус* та ін.) і *Дід Мороз* стає символом Нового року, виконує виховну та дидактичну роль, дарує подарунки у Новорічну ніч (Посунько, 2019). У цей хронологічний період була написана Ліною Костенко казка «Заячий карнавал», мабуть, саме тому поетесою й був обраний поетонім *Дід Мороз* на позначення образу доброго старого чарівника.

Ще один зимовий персонаж представлений власною назвою *Баба Віхола* в однойменній казці:

Баба Віхола, сива Віхола

На метільній мітлі приїхала («Баба Віхола») (Костенко, 1987: 12).

Творчість Ліни Костенко характеризується особливими діалогічними зв'язками, які талановита поетеса встановлює з попередньою культурною традицією, не тільки національною, а й світовою. У казці «Баба Віхола» простежується зв'язок

з твором братів Грімм «Пані Метелиця» з прихованою алюзією на поетонім чародійки: «Найкраще дбай про постіль, стели як найстаранніше та добре вибивай подушки, щоб пір'я летіло, – тоді на світі йтиме сніг, бо я ж пані Метелиця» (Брати Грімм).

З-поміж синонімічного ряду на позначення заметілі Ліна Костенко вибрала слово *Віхола*¹ і створила свій казковий персонаж. Казкова чарівниця *Віхола* приїхала на «метільній мітлі» та дбайливо виконує свої обов'язки: «в двері стукала, селом вешталась», «полем їхала, в землю дихала» (Мовчун, 2020).

Цікавим семантичним забарвленням вирізняється також поетонім *Ревило* у казці «Дід Ревило»:

І дід *Ревило* ходить без торбини,
тому що я сьогодні не *реву* («Дід Ревило») (Костенко, 1987: 8).

В оказіональному поетонімі *Ревило* спостерігаємо онімну гру: онімізація апелює до образу та поетонім персонажа текстуально пов'язані з дієсловом «*ревити*» – плакати, від якого й було утворене Ліною Костенко власне це іменування. Дід *Ревило* забирає дітей у торбину, якщо вони плачуть, ревуть без причини, що й пояснює поетеса у казці:

Візьму я пензель і паперу клапоть
і намалюю всю цю акварель.
Туман і мжичка. І не можна плакати,
бо дід *Ревило* в торбу забере («Дід Ревило») (Костенко, 1987: 8).

Казка «Бузиновий цар», як вважає А. Мовчун, має дивовижну форму: вона побудована на діалозі, але без слів автора. Використовуючи традиції української літературної казки, Ліна Костенко відтворила два людських відчуття природи – бабусі, у якому переважає раціональність, та дитини з її вродженою поетизацією та умінням творити казкові предмети і явища природи (Мовчун, 2020). Саме з дитинства поетеса черпає натхнення для своїх шедеврів: ці спогади й стали хвилюючими поетичними мотивами. Адже в бабусиному саду ще маленькою вона зустріла Бузинового царя: «Бабуся забороняла мені туди вглибину ходити, бо там була велика гущина, і там сидів Бузиновий цар. Я його навіть бачила, він так і світив з бузини очима» (Баканова, 2020).

І схоже, наповненість дитинством, цими прекрасними спогадами «дала снагу й силу поетесі

перетерпіти біду та горе, вистояти, вижити, бо й у найскрутнішу хвилину мала до чого притулитися душею спогаду:

– Мене ізмалку люблять всі дерева,
і розуміє бузиновий Пан,
чому верба, від крапель кришталева,
мені сказала: «Здрастуй!» – крізь туман.
Чому ліси чекають мене знову,
на щит підпивши сонце і зорю.
Я їх люблю. Я знаю їхню мову.
Я з ними теж мовчанням говорю.

Через роки цей *бузиновий Пан* перетворюється в *Бузинового царя*» (Брюховецький, 1990: 260), звернувшись до спогадів дитинства, Ліна Костенко відтворила цю номінацію в казці.

Так, дитяча цікавість охоплює хлопчика, героя казки, його вабить той садочок-зеленочок, йому хочеться зазирнути в те диво-царство. Бабусині застереження внукові почерпнуті з народної дидактики: у народі знали, який сильний дурманний запах має *бузина*, і дітям забороняли гратися під бузиновими кущами. Тож бабуся малює образ *Бузинового царя* як втілення зла (Мовчун, 2020):

Там, де вітер шарудить,
Бузиновий цар сидить.
Брови в нього волохаті,
Сиві косми пелехаті.
Очі різні, брови грізні,
Кігті в нього як залізні,
Руки в нього хапуни –
Так і схопить з *бузини* («Бузиновий цар») (Костенко, 1987: 19).

Отже, номінація *Бузиновий цар* в казці поетеси за контекстом пов'язана з локалізацією персонажа.

Покладаючись на фантазію дитини, Ліна Костенко заохочує її мандрувати дорогою відкриттів і пізнання світу. Адже діти допитливі, розумні, вони хочуть багато знати про навколишній світ, тому поетеса в своїх казках звертається до використанні топонімів.

Гідронім *Дніпро* – улюблений поетесою символ України (Карпенко, 2012) – Ліна Костенко подає у казці «Перший пароплав» знову як спогад про своє дитинство, яке минуло понад річкою, з Дніпром пов'язано чимало поетичних перлин поетеси:

Було це вранці. Я ще трохи спав.
На землю скочив босими ногами,
Як привітався перший пароплав
Далеко десь з *Дніпром* і з берегами («Перший пароплав») (Костенко, 1987: 16).

Як слушно зауважує Ю. О. Карпенко, «Ліна Костенко знаходить роботу топонімам з усього світу» (Карпенко, 2012), що є характерним для багатьох творів письменниці. Казки осторонь також не залишились. У казці «Вже брами літа

¹ 1. *ВІХОЛА*, и, ж. Те саме, що завірюха. – Така віхола крутить, що світку не видно (Коцюб., II, 1955, 352); *Віхола густішає, і вже не видно навіть обрїю з сірими смугами дерев* (Кучер, Зол. руки, 1948, 179) (Білодід, 1970: 690). 2. Віхола, ли, ж. 1) Мятель, вьюга. Зіма буде з віхолами та лютими морозами. Гави сідають купами, – буде віхола. Мнж. 157. 2) Грозовая буря. Шух. I. 9. (Грінченко, 1907: 242).

замикає осінь» вживає макротопонім *Африка*, підкреслюючи як знання юного читача, так і широку популярність цієї власної назви як номінації теплої країни для зимівлі птахів:

Чорногуз поклонився лугам і садам.

Відлітаючи в *Африку*, пакував чемодан («Вже брами літа замикає осінь») (Костенко, 1987: 8).

Хоча в циклі «Бузиновий цар» Ліни Костенко власні назви складають лише декілька відсотків, але їх функціональне навантаження, участь та роль у створенні художнього цілого значно більші, вони становлять один з провідних мовних засобів поетеси. Отже, визначимо функції поетонімів у досліджуваних казках:

1. Номінативна (притаманна всім власним назвам).

2. Ритмічна функція є одною з важливих у циклі, адже постійне вдосконалення художнього малюнку у казках Ліни Костенко відбувається за допомогою рими (наприклад: «Одне ж бо дівчатко, як біле *гУся*, / сказало їй раптом: – Бабуся-*Ягуся* / А баба як тупне на нього *ногою!*.. / Ото щоб Ягу називало *Ягою*» (Костенко, 1987: 4); «Баба Віхола, сива *Віхола* / На метільній мітлі *приїхала*. / Полею їхала, в землю *дихала* / Баба Віхола, сива *Віхола...*» (Костенко, 1987: 12).

3. Експресивна функція власних імен, яка найчастіше подається за допомогою суфіксів, у циклі поетеси представлена лише одним поетонімом (*Бабуся-Ягуся*).

4. Алюзійна функція в казкових творах Ліни Костенко показує, якою потужною силою володіють оніми у сприйнятті юного читача (*Дід Мороз*, *Баба-Яга*).

5. Хронотопічна функція. Онім спеціально вказує на певний час і місце або лише на одну з цих двох координат (Мельник, 2021: 33). Так, у казках циклу фіксуємо лише топоніми (*Дніпро*, *Африка*).

6. Семантико-стилістична функція. Ця функція в казках поетеси виражена як добромором оказіональних поетонімів у творі, так і побудовою відповідних контекстів (Мельник, 1999: 17) (баба *Віхола* приїхала на «*метільній мітлі*», «... *Ревіло* ходить без торбини, / тому що я сьогодні не *реву*»). Як зазначає М. Р. Мельник, у поезіях Ліни Костенко часто «семантичне розкриття власних назв здійснюється адгерентно – за допомогою влучного, виваженого (і при тому лаконічного) словесного оточення» (Мельник, 2021: 30).

Висновки. Індивідуально-авторський казковий світ Ліни Костенко в циклі «Бузиновий цар» об'єднаний прекрасною природою, чарівними істотами, добрими чаклунами, найдивовижнішими емоціями та добротою, він присвячений юному читачу, цей ефект досягається й добромором ужитих поетонімів: казково-традиційних, оказіональних, стилістично та експресивно забарвлених.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Апоненко І. М. Особливості найменування персонажів у циклі казок «Пісолонь» О. М. Ремізова. *Вісник Дніпропетровського університету*. Серія «Мовознавство». Дніпро : ДНУ, 2014. С. 9–17.
2. Баканова І. В. Ліна Костенко. 2020. URL: <http://project1427033.tilda.ws/page12182346.html#rec204001874> (дата звернення: 01.08.2023 р.).
3. Брати Грїмм. Пані Метелиця. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=639> (дата звернення: 03.08.2023 р.).
4. Брюховецький В. С. Ліна Костенко : Нарис творчості. Київ : Дніпро, 1990. 26 с.
5. Грушевський М. Казка. *Історія української літератури* : в 6 т., 9 кн. / М. Грушевський. Київ, 1993. Т. 1. С. 330–368. URL: <http://litopys.org.ua/hrushukr/hrush111.htm> (дата звернення: 03.08.2023 р.).
6. Дячок С. О. Інтертекст у поезії Ліни Костенко : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01. Київ, 2019. 186 с.
7. Карпенко Ю. О. Про літературну ономастику : міркування на базі твору Ліни Костенко «Коротко – як діагноз». 2012. URL: http://karpenko.in.ua/wp-content/uploads/2012/12/KARPENKO_UO.pdf (дата звернення: 28.06.2023 р.).
8. Костенко Л. Бузиновий цар : Збірка віршів. 1987. URL: https://Казка/Бузиновий%20цар%20Костенко/buzinovij_tsar.pdf (дата звернення 01.08.2023 р.).
9. Літературознавча енциклопедія : у 2-х тт. / Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т. 1. С. 568–569.
10. Матчук А. Л., Грипич С. Н. Поезія для дітей (До вивчення творчості Ліни Костенко) : Навчально-методичний посібник. Рівне : РДГУ, 2003. 36 с.
11. Мельник М. Р. Ономастика творів Ліни Костенко : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Одеса, 1999. 21 с.
12. Мельник М. Р. Функційне навантаження онімікону в поезії Ліни Костенко. *Закарпатські філологічні студії*. Випуск 15. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 29–34. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2021.15.5>
13. Мовчун А. «Краса без красивостей» дитячої музи Ліни Костенко. 2020. URL: <https://chl.kiev.ua/key/Books/ShowBook/657> (дата звернення: 01.08.2023 р.).
14. Посулько В. Історія виникнення образів Діда Мороза та Снігуроньки. 2019. URL: <https://universe.zp.ua/istorija-viniknennja-obraziv-dida-moro/> (дата звернення: 03.08.2023 р.).

15. Словник української мови : в 11 тт. / за ред. І. К. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1970–1980. Т. 1. URL: <http://ukrlit.org/slovyk/vikhola> (дата звернення: 01.08.2023 р.).
16. Словник української мови : в 4-х тт. / за ред. Б. Грінченка. Київ, 1907–1909. Т. 1. URL: <http://ukrlit.org/slovyk/vikhola> (дата звернення: 01.08.2023 р.).
17. Філат Т. В. Традиції української народної та літературної казок у «Бузиновому царі» Ліни Костенко. *The 12th International scientific and practical conference “Current challenges, trends and transformations” (December 13–16, 2022)* Boston, USA : International Science Group. 2022. P. 483–486. DOI: <https://doi.org/10.46299/ISG.2022.2.12>

REFERENCES

18. Aponenko I. M. (2014) Osoblyvosti naimenuvannia personazhiv u tsykli kazok «Pósolon» O. M. Remizova. [Peculiarities of the characters naming in the fairy tales cycle «Pósolon» by O. M. Remizov]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu. Seriiia «Movožnavstvo»*. – Bulletin of Dnipropetrovsk University. Series “Linguistics”. Dnipro: DNU. 9–17. [in Ukrainian].
19. Bakanova I. V. (2020) Lina Kostenko. [Lina Kostenko]. URL : <http://project1427033.tilda.ws/page12182346.html#rec204001874>. [in Ukrainian].
3. Brothers Grimm. *Pani Metelytsia*. [Ms. Metelitsa]. URL : <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=639> (accessed on August 3, 2023). [in Ukrainian].
4. Briukhovetskyi V. S. (1990) Lina Kostenko : Narys tvorchosti. [Lina Kostenko : Essay of works]. Kyiv: Dnipro. 26. [in Ukrainian].
5. Hrushevskyi M. (1993) Kazka. [Fairy tale]. *History of the Ukrainian Literature: in 6 volumes, 9 books / M. Hrushevskyi*. Kyiv. Vol. 1. 330–368. URL : <https://litopys.org.ua/hrushukr/hrush111.htm> (accessed on August 3, 2023). [in Ukrainian].
6. Diachok S. O. (2019) Intertekst u poezii Liny Kostenko. [Intertext in Lina Kostenko’s poetry] : dys. ... kand. filol. nauk. – Ph. D. thesis in philol. : 10.01.01. Kyiv. 186. [in Ukrainian].
7. Karpenko Yu. O. (2012) Pro literaturnu onomastyku: mirkuvannia na bazi tvoriv Liny Kostenko «Korotko – yak diahnoz». [About literary onomastics: arguments based on Lina Kostenko’s work “In short – as a diagnosis”]. URL : https://karpenko.in.ua/wp-content/uploads/2012/12/KARPENKO_UO.pdf (accessed on June 28, 2023). [in Ukrainian].
8. Kostenko L. (1987) *Buzynovyj tsar: Zbirka virshiv*. [Elder King: Collection of poems]. URL : https://Kazka/Buzynovyj%20car%20Kostenko/buzynovyj_tsar.pdf (accessed on January 8, 2023). [in Ukrainian].
9. *Literaturoznachcha entsyklopediia* (2007). [Encyclopaedia in study of literature] (2007) : in 2 volumes / Yu. I. Kovaliv. Kyiv: PC “Academy”. Vol. 1. 568–569. [in Ukrainian].
10. Matchuk A. L., Hrypych S. N. (2003) *Poeziia dlia ditei (Do vyvchennia tvorchosti Liny Kostenko)*. [Poetry for children (For the study of Lina Kostenko’s creativity)]: *Navchalno-metodychnyi posibnyk*. – Educational and methodical guide. Rivne: RSUH. 36. [in Ukrainian].
11. Melnyk M. R. (1999) *Onomastyka tvoriv Liny Kostenko*. [Onomastics of Lina Kostenko’s works] : dys. abstr. ... kand. filol. nauk. – abstract of Ph. D. thesis in philol. : 10.02.01. Odesa. 21. [in Ukrainian].
12. Melnyk M. R. (2021) *Funktsiine navantazhennia onimikonu v poezii Liny Kostenko*. [The functional load of the onymicon in Lina Kostenko’s poetry]. *Zakarpatski filolohichni studii*. – Transcarpathian Philological Studies, 15. Uzhhorod: “Helvetica” Publishing House. 29–34. DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2021.15.5>. [in Ukrainian].
13. Movchun A. «Krasa bez krasyvostei» dytiachoi muzy Liny Kostenko. [“Beauty in the raw” of Lina Kostenko’s children’s muse]. URL : <https://chl.kiev.ua/key/Books/ShowBook/657> (accessed on January 8, 2023). [in Ukrainian].
14. Posunko V. (2019) *Istoriia vynykennia obraziv Dida Moroza ta Snihuronky*. [The history of the origin of Father’s Christmas and Snow Maiden characters]. URL : <https://universe.zp.ua/istorija-vinikennja-obraziv-dida-moro/> (accessed on March 8, 2023). [in Ukrainian].
15. *Dictionary of the Ukrainian Language: in 11 volumes / edited by I. K. Bilodid*. Kyiv: Scientific thought. 1970–1980. Vol. 1. URL : <http://ukrlit.org/slovyk/vikhola> (accessed on August 1, 2023). [in Ukrainian].
16. *Dictionary of the Ukrainian Language: in 4 volumes / edited by B. Hrinchenko*. Kyiv. 1907–1909. Vol. 1. URL : <http://ukrlit.org/slovyk/vikhola> (accessed on August 1, 2023). [in Ukrainian].
17. Filat T. V. (2022) *Tradytzii ukrainskoi narodnoi ta literaturnoi kazok u «Buzynovomu tsari» Liny Kostenko*. [Ukrainian folk and literary fairy tales in Lina Kostenko’s “Elder King”] *Current challenges, trends and transformations*. Boston, USA : International Science Group. 483–486. DOI <https://doi.org/10.46299/ISG.2022.2.12>. [in Ukrainian].